

Univers Pedagogic

Nr. 41 (830),
17 noiembrie 2022

Săptămânal al Ministerului Educației
și Cercetării al Republicii Moldova

pro

Ziua Științei, ediția 2022

Ministerul Educației și Cercetării, cu suportul Uniunii Europene, a organizat festivitatea dedicată zilei profesionale a lucrătorilor din domeniile cercetării și inovării din Republica Moldova – „Ziua Științei”, eveniment sărbătorit în contextul Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare. Cea de-a XII-a ediție a Zilei Științei s-a desfășurat sub genericul „Știința pentru dezvoltarea durabilă a societății”.

Marcarea Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare are drept scop evidențierea rolului primordial al științei în dezvoltarea durabilă a societății, promovarea solidarității naționale și internaționale și atragerea atenției asupra provocărilor cu care se confruntă omenirea. Totodată, Ziua Internațională a Științei pentru Pace și Dezvoltare are menirea de a asigura ținerea cetățenilor la curent cu evoluțiile științifice. Aceas-

tă sărbătoare profesională subliniază rolul oamenilor de știință în lărgirea înțelegerii noastre privind planeta pe care trăim, în asigurarea păcii și dezvoltării mondiale, a securității și sănătății oamenilor, în rezolvarea problemelor legate de diversele crize cu care se confruntă societățile noastre etc.

La festivitate s-au reunit oameni de știință, înalți oficiali, oaspeți, oameni de artă pentru a aduce un omagiu comunității științifice din Republica Moldova, apreciind efortul depus de fiecare cercetător la dezvoltarea domeniilor cercetării și inovării.

La eveniment au participat prim-ministra Republicii Moldova, Natalia Gavrița, ministrul Educației și Cercetării, Anatolie Topală, președintele Academiei de Științe a Moldovei, Ion Tighineanu, reprezentanți ai Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, reprezentanți ai autorităților publice, ai conducerii organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, ai mediului științific și academic.

În cadrul evenimentului a fost organizată expoziția rezultatelor activității științifice, prezentate de 27 organizații din domeniile cercetării și inovării și a avut loc premiarea celor mai buni cercetători. În semn de profundă recunoștință și apreciere înaltă pentru activitatea remarcabilă și pentru merite și rezultate deosebite în dezvoltarea cercetării, responsabilitate și profesionalism, pentru promovarea Republicii Moldova la nivel internațional și cu prilejul Zilei Științei 13 cercetători au primit Diplome de Onoare din partea Guvernului Republicii Moldova, iar 23 - din partea Ministerului Educației și Cercetării.

Menționăm că Ziua Științei a fost instituită prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1083/2010, fiind proclamată la 2 noiembrie 2001 și celebrată pentru prima dată la 10 noiembrie 2002, sub egida Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO).

O nouă selecție pentru un stagiu profesional în SUA

O nouă rundă de selecție pentru Programul de Stagii Profesionale în Statele Unite ale Americii a fost anunțată de către Consiliile Americane pentru Învățământ Internațional din Republica Moldova. Astfel, Programul Professional Fellows (PFP) își propune să selecteze specialiști din țara noastră, cu studii superioare, care activează în sfera guvernare și societate, propunându-le să-și sporească abilitățile de calificare și să câștige experiență printr-o bursă în SUA.

Doritorii vor putea alege între două opțiuni: un ciclu de studii urmează să se desfășoare din toamna anului 2023, iar altul - din primăvara lui 2024. Termenul limită de aplicare este 31 ianuarie 2023. Perioada de stagiu va constitui 5-6 săptămâni, având loc într-o instituție publică, la un ONG sau la o întreprindere din sectorul privat din SUA. Bursierii vor beneficia de experiențe ce țin de dezvoltarea profesională personalizată, fiindu-le acoperite toate cheltuielile legate de participare: călătoria (inclusiv bilet avia), Viza J1, asigurarea medicală, costurile de trai și de sesiunile de orientare din Washington.

Sunt chemați să participe la Program angajați ai serviciului public (instituții publice și guvernamentale) implicați activ în reforme politice și sociale, precum și în implementarea și promovarea inițiativelor civice. De asemenea, sunt bineveniți lucrători ai administrației publice locale atât la nivel național, cât și internațional. Pot aplica și membrii organizațiilor neguvernamentale (inclusiv cele care activează pentru promovarea angajamentului civic, accesului legal pentru comunitățile marginalizate în vederea oferirii unor servicii juridice de calitate). Solicitanții trebuie să se încadreze

în limitele de vârstă cuprinse între 25 și 35 de ani și să posedă limba engleză la nivel intermediar.

Este de menționat că PFP oferă tinerilor profesioniști din Ucraina, Azerbaidjan, Georgia, Armenia, Turcia, Serbia și R. Moldova posibilitatea de a dobândi experiență practică profesională și expunere la Guvernul Statelor Unite ale Americii. Programul este de schimb global, bidirecțional, având drept obiective promovarea înțelegerii reciproce și îmbunătățirii abilităților profesionale și de leadership, construirea unor parteneriate durabile între instituțiile americane și cele din Republica Moldova pentru soluționarea problemelor de ordin legal și social comune, sporirea aprecierii rolului societății civile și angajamentul acesteia în procesul politic și decizional.

Iulian BOGATU

Fii pedagog pentru totdeauna!

O campanie națională de promovare a pedagogului și pedagogiei în postmodernitate a început în UPSC, la inițiativa Catedrei de limba și literatură română a Facultății de Filologie și Istorie. Strategia acțională a evenimentului urmărește popularizarea profesiei de pedagog în mediul studenților prin joncțiunea valorică a universității cu școala; motivarea tinerilor pentru apelul la cariera didactică; valorizarea potențialului pedagogilor în devenire și a celor afirmați deja prin prisma autorității și autonomiei didactice, procesuale, funcționale, în acord cu referențialul de competențe pentru profesia de pedagog; aplicarea coaching-ului în mediul școlar și universitar prin modelul *School Well-being* pentru sănătatea emoțională și fizică, dezvoltarea personală și profesională, în scopul obținerii, fără stres, a performanțelor didactice în educația lingvistică și literar-artistică.

Coordonatorul campaniei, profesorul universitar, doctorul habilitat Adrian Ghicov, șeful Catedrei de limba și literatură română, a reperat studenții anului III de la Programul de formare profesională „Limba și literatură română și limba engleză/franceză” și profesorii Liceului Român-Francez „Gheorghe Asachi” din Chișinău, în calitate de organizatori și participanți ai lansării acestui eveniment de inovație pentru cadrele didactice performante ale acestei entități educaționale, de la care pedagogii în formare au ce învăța pe cale empirică.

În mesajul cordial de salut și motivație, doamna Natalia Bulat, directoarea liceului, manager și profesoară de limba și literatură română cu grad didactic superior, a remarcat faptul că majoritatea cadrelor didactice din Co-

laborarea profesională cu elevii și profesorii asachieni a culminat cu

misia metodică „Limba și literatură română, istorie și științe socioumanistice” sunt absolvenți ai UPSC, iar campania e mai mult decât necesară pentru imperativul profesional pe care-l țintește.

Studenții au beneficiat de experiența ilustrativă a deosebitelor cadre didactice de specialitate Maria Butuc-Brigai, Svetlana Sandu-Grosu, Ana Cvasniuc, redevabile profesoare de limba și literatură română, care au conceptualizat și desfășurat lecții axate pe îndrumare și consiliere, accesibilitate și incluziune, diferențiere și personalizare, învățare colaborativă și autoreglată.

Atelierul tematic „Lectura ca modalitate de formare a ECO - cetățeanului prin prisma inter- și transdisciplinarității la lecțiile de limba și literatură română”, moderat excelent de către profesoara cu grad didactic superior Angela Ojog, șefa Comisiei metodice de specialitate. Aici studenții, laolaltă cu profesorii, au explorat din plin Curriculumul la limba și literatură română, corelându-l cu platforma inter-/ transdisciplinarității, au elaborat sarcini de lucru specifice situațiilor de învățare și au exprimat atitudinea *Pro* rezolvarea problemelor de viață, folosind creativitatea și strategiile transdisciplinarității pedagogice pentru secolul al XXI-lea.

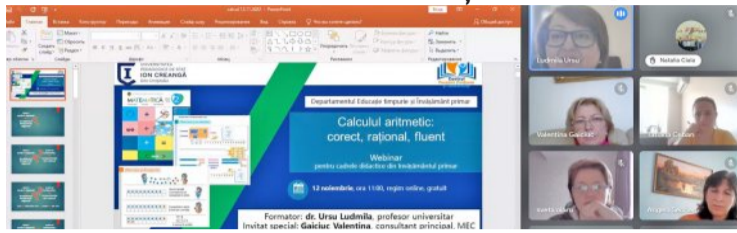

Inaugurarea campaniei „Fii pedagog pentru totdeauna!” s-a încheiat cu analiza de către studenți a fenomenelor pedagogice și filologice, pe baza Grilei complexe de observare, fapt care a permis acestora să aprecieze înalt competența valorică a profesorilor care realizează discursul educației lingvistice și literar-artistice în Liceul „Gheorghe Asachi” și să facă un transfer axiologic al capacității de a lucra colaborativ și de a lega parteneriate în parcursul devenirii lor ca pedagogi și filologi pentru școala încrederii în postmodernitate.

Formarea pentru cariera didactică a studenților Facultății de Filologie și Istorie continuă.

Peste 200 educatori și învățători vor implementa abordarea inedită a calculului aritmetic propus de formatorii Centrului Formare Continuă și Leadership

Calculul aritmetic: corect, rațional, fluent a fost subiectul pus în discuție sâmbătă, 12 noiembrie, în cadrul unui webinar organizat și desfășurat de Departamentul Educație timpurie și Învățământ primar din cadrul Centrului Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”.

Pe parcursul activității, cei peste 200 de participanți au avut posibilitatea să asimileze subiectul propus printr-o abordare inedită, absolut necesară în timpurile noastre, a formării competențelor de calcul la elevii de vârstă școlară mică – perspectiva elevilor digitali nativi. Formatorul **Ludmila Ursu**, doctor, profesor universitar, a reușit să provoace cadrele didactice din învățământul primar să se documenteze, să aplice și să observe comportamentele elevilor digitali nativi în procesul educațional, să utilizeze acele modalități didactice care ar asigura succesul. Manifestându-se activ în desfășurarea webinarului, cadrele

didactice au perceput importanța abordării experiențiale în implementarea curriculumului, iar în acest sens participanții vor explora în activitatea didactică de mai departe metode particulare și vor elucida proprietăți esențiale ale noului, vor construi modelul verbal al noului, generând propoziții matematice formulate la un nivel accesibil vârstei elevului. De asemenea, vor genera un feedback în baza unui sistem de sarcini care va asigura comprehensiunea și va preveni eventuale erori. La fel, vor integra achiziția matematică nouă în structuri existente prin intermediul unui transfer în diverse situații și vor valorifica experimentarea activă prin activități transdisciplinare de grup.

Stimați participanți, suntem siguri că toate tematicile abordate vor servi temei de discuții cu colegii Dumneavoastră!
Nu uitați, Centrul Formare Continuă și Leadership continuă să vă ofere tot suportul pentru a realiza împreună o educație de calitate.

PSIHOLOGUL RĂSPUNDE

CUM SĂ TE MOTIVEZI PENTRU A IEȘI DIN ZONA DE CONFORT?

Dacă ar fi să rostești 3 cuvinte: rutină, confort, liniște, apoi alte 3: energie, efort, dezvoltare personală, deduci că sunt grupuri de cuvinte total diferite și trezesc un șir de emoții la fel de diferite.

Există persoane care activează în aceeași funcție și au aceeași în-deletnicire de foarte mulți ani, deși poate și-ar dori o experiență nouă. Există persoane care și-au sacrificat visurile în favoarea îngrijirii copiilor și au ales grija de familie/casă în detrimentul autorealizării profesionale. Aceste alegeri le diminuează grija față de sine, față de Eul personal, față de visurile și idealurile proprii, dar și izvorul de energie.

Vom analiza minuțios toate etapele zonei de confort, pentru a înțelege de ce e recomandat, uneori, să îi depășești barierele.

Zona de confort este pentru a te relaxa după un efort oarecare. De aceea, aflarea îndelungată în zona de confort presupune un risc prea mare de a te limita în creștere, de a degrada încet, de a dezvolta deprindere cu facilități. La fel, zona de confort de durată conduce la dezvoltarea unor temeri și neîncredere legate de propria competență profesională. Efectuarea unui lucru obișnuit și de rutină o perioadă lungă de timp reduce dezvoltarea intelectuală, restricționează creativita-

tea și formează o gândire șablonată. Te simți viu atunci când depui efort, când prosperi, când ieși biruitor dintr-un proiect dificil, când accepți provocările. Anume succesul pentru care depui efort te motivează. Desigur, starea de flux este și benefică pentru om, îi oferă satisfacție, mândrie, energie. În zona de efort îți dezvolti potențialul, iar evoluția este în ADN-ul nostru. În schimb, zona de confort nu te face fericit, deoarece nu îți dezvoltă potențialul imens.

Cum să ieși din zona de confort, care deja a devenit o mlaștină, când vrei să schimbi ceva și nu mai ai puteri?

✓ Va fi necesar să lupți pentru visurile abandonate, iar rezultatul final îl vei percepe ca pe o forță care te va propulsa înainte. E și mai bine dacă acest proces este și dificil, important e să accepți provocările.

Diana ȘTEFANET, doctor în psihologie, grad didactic superior, psiholog-psihoterapeut, Centrul de Consiliere și Dezvoltare personală „POZITIV”, IP CEEF

- ✓ Gândește-te că e mai bine să-ți pară rău că ai făcut ceva ce nu ți-a ieșit, decât că nu ai făcut.
- ✓ Nu ceda în fața greutăților, trebuie să ieși biruitor în fața lor. Pentru a te automotiva, privește în oglindă și întreabă-te ce vezi. Este doar o imagine pe care o poți schimba. Acceptă schimbările, căci ele sunt necesare pentru a progresa, a crește.
- ✓ Caută suport social, informațional și înconjoară-te de persoane care te motivează, care cred în tine, care te trezesc din hibernare. Tot ceea ce faci este pentru tine, pentru viitorul tău, pentru Eul tău, iar Tu meriți o schimbare!
Nu uita, viața ta se va schimba atunci când vei fi dedicat visurilor tale și nu zonei tale de confort! Gânduri bune tuturor! Inspirație!

Inovațiile digitale – soluție pentru transformarea educației

Recent, Centrul Formare Continuă și Leadership în parteneriat cu Centrul Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” din cadrul UPSC a fost gazda unui eveniment de comunitate și prezentare a echipamentelor tipice „Clasei Viitorului”.

Acțiunea s-a desfășurat în incinta Universității Pedagogice de Stat Ion Creangă și a avut menirea de a motiva profesorii să opteze pentru schimbarea opției curriculare de pe abordarea monodisciplinară pe cea inter- și transdisciplinară.

Prezentă la eveniment, **Viorela Andrișchi, dr. hab., prof. univ., directoarea Centrului Formare Continuă și Leadership**, a vorbit publicului despre importanța promovării inter- și transdisciplinarității ca strategie de abordare a cunoașterii, ce oferă posibilitatea de a ieși din „cutia” disciplinară, de a deschide curriculumul către lumea reală, către viață, așa cum este ea trăită de cei ce învață.

„Omul și Tehnologia sunt protagoniștii noului secol pe care îl trăim, care stau la baza schimbării și a progresului în orice domeniu

de activitate. În învățământ cadrele didactice au rolul hotărâtor în transformarea educației, astfel încât să răspundă noilor provocări cu care se confruntă omenirea.

Universitatea Pedagogică de Stat Ion Creangă întreprinde acțiuni pertinente pentru transformarea educației conform noilor deziderate. Credem că Educația STEAM – o abordare ce combină patru științe și arta (S- Science (Știință); T- Tehnologie; (Tehnologie); E- Engineering (Inginerie); A- Arts (Artă); M- Mathematics (Matematică)) – este o soluție pedagogică pentru schimbarea paradigmei curriculare. Rezultatul acestui mix de știință și artă propune un mediu de învățare atractiv, motivant pentru copii, oferă oportunități de învățare experiențială, de gândire critică”, a menționat Viorela Andrișchi.

Victoria Belous, directoarea Centrului Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului”, a vorbit despre domeniile educaționale în care pot fi utilizate tehnologiile și cum se produce instruirea pedagogilor care optează pentru implementarea digitalizării și inovațiilor în educație. „Ne-am axat pe utilizarea tehnologiei ino-

vatoare la clasă și vrem să instruiem toți profesorii din aceste domenii. Avem deja 60 de școli partenere care au primit echipament digital

gratuit, prin concurs. Pentru acest fapt, exprim gratitudine fondatorilor „Clasei Viitorului” și partenerilor noștri care fac donații școlilor ce au o „Clasă a Viitorului”.

Pe parcursul zilei au fost desfășurate și ateliere practice, unde au fost utilizate echipamentele în lucrul cu grupuri mici. Astfel, cu ajutorul formatorilor „Clasei Viitorului”, Viorela Bocancea (prof., dr., conf. univ.), Zinaida Uritu (profesoară de fizică, gr. didactic I) și Inna Donos (profesoară de informatică, gr. didactic I, doctorandă), utilizatori ai tehnologiilor digitale în activitatea educațională, s-a produs un util schimb de experiență și bune practici.

Pentru profesorii prezenți, dintre cele 36 de echipamente, au fost demonstrate șapte: Tehnologia Arduino sunfounder, laboratorul digital Pocket lab, Ochelarii VR, Ozobotii (care sunt un set de robotică), AdaFruit, Microscopul digital. Toate utilajele digitale prezentate pot fi folosite în proiecte.

„Ozobotul, bunăoară, poate fi folosit la toate disciplinele. Elevii pot să deseneze cu el cursul unui râu, sau traseul unui eveniment istoric, poate fi folosit în înscenarea unei povești etc. iar cutia mică care face

parte din echipamentul Pocket lab, înlocuiește aproape jumătate din laboratorul de fizică”, ne-a relatat Zinaida Uritu.

Echipamentele digitale sunt foarte utile în procesul de predare/învățare anume prin faptul că intervalul de timp prin care se fac măsurările este foarte scurt, utilajul este folosit în formă de joc și acest lucru este motivant pentru elevi. Toate aceste utilaje fac lecția mult mai interactivă și mai centrată pe elev. Unica problemă este că unele utilaje nu pot fi găsite la nivel de republică. Cursul are cinci credite și trece prin procedura de acreditare. Acesta este propus pentru oferta de anul viitor și va fi luat în considerare la atestare.

Promovarea digitalizării și inovațiilor în educație este necesară, deoarece pe piață sunt foarte solicitate profesii din domeniul STEAM, care este o simbioză dintre inter-transdisciplinaritate și aplicarea imediată, iar cercetările demonstrează că investițiile făcute în educația STEAM duc la o creștere economică.

Participanții la eveniment au fost profesorii beneficiari ai Centrului Formare Continuă și Leadership și viitorii beneficiari ai Centrului Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” al UPS „Ion Creangă”.

Școala Internațională pentru copiii aflați în tranzit prin țară

3) este responsabilitatea școlii să asigure condițiile succesului.

Curriculumul include lecții de limbă engleză (citire, gramatică, compunere și ortografie), matematică, studii culturale (istorie, geografie), științe (fizică, științe ale naturii), artă, muzică și educație fizică. Elevilor care au nevoie de ajutor suplimentar la limba engleză le este oferit programul de engleză intensiv. Utilizarea calculatoarelor este parte integrată a programului școlar. Școala Internațională oferă elevilor o apreciere a culturii și istoriei bogate a Moldovei. Materialele și echipamentul școlii sunt actualizate la zi și de înaltă calitate.

măiestrie; asigurarea faptului că elevii se angajează în procesul de învățare la un nivel care reprezintă o provocare, dar la un nivel pentru care fiecare elev are competențele necesare pentru a reuși.

Creдем în oferirea unui cadru fizic plăcut din punct de vedere estetic, sub conducerea unui personal grijuliu, care este încrezut că elevii lor vor avea succes și care folosește timpul petrecut cu elevii ca o resursă pentru învățare, mai degrabă decât ca o condiție obligatorie.

În cele din urmă, creдем în colaborarea cu părinții pentru a-i încuraja pe elevii noștri să adopte

necesare pentru a avea succes în cadrul unui grup. Se pune accentul pe dezvoltarea încrederii în sine, a stimei de sine și a entuziasmului natural de a învăța. Se oferă un spectru complet de activități, inclusiv muzică, calculatoare, artă și joacă.

- Dar pentru clasa de 5 ani?

- Acest program cu orientare academică dezvoltă abilitățile și aptitudinile de care copiii au nevoie pentru viitoarele discipline academice. O varietate de activități pentru a dezvolta coordonarea ochi/mâini/corp și pregătirea pentru lectură. Programul introduce abilitățile de citire, matematică, limbaj oral și scris, științe și studii culturale. Se pune accent continuu pe dezvoltarea personală prin cursuri variate de muzică, calculatoare, artă și educație fizică.

- Care sunt rețerile principale pentru clasele primare (6-11 ani)?

- Elevii din școala primară urmează un program complet de matematică, lectură și limbi străine, științe, studii culturale, artă, muzică, educație fizică și teatru. Utilizarea computerului este integrat în programul școlar la toate nivelurile.

- Dar ce include programul claselor de gimnaziu?

- Acest program răspunde nevoilor speciale ale elevilor cu vârsta cuprinsă între 12-13 ani. Elevii urmează un program academic riguros de matematică, lectură și limbi străine, științe, studii culturale, artă, muzică, educație fizică. Ca limbi străine sunt oferite limbile rusă, franceză și română.

- Ce studiază elevii din clasele de liceu (14 - 18 ani)?

- Programul liceal pregătește elevii pentru colegiu și universitate. Programul academic cuprinde următoarele discipline: matematică, științe (biologie, fizică, chimie), studii culturale, istorie, lectură universală, gramatică engleză, artă, muzică, educație fizică, jurnalism, teatru și cunoașterea calculatorului.

- Școala Internațională QSI este adeptă a educației incluzive?

- Da, avem o educație a caracterului și o abordare a siguranței copiilor, care include grija față de ceilalți, bunătate și curtoazie.

- Aveți investitori străini? În ce sunt investiți banii acumulați din plățile contractuale?

- Suntem o organizație nonprofit. Toate veniturile noastre sunt investite în învățare, fie că plătim personalul, facilități sau rechizite. Orice depășire a bugetului merge către planificarea viitoare.

- La angajare profesorii trebuie să corespundă unor criterii?

- Toți profesorii trebuie să aibă o calificare didactică din țara lor de origine.

- Ce instituții preferă absolvenții Dumneavoastră după absolvirea școlii?

- Majoritatea elevilor noștri frecventează școli vest-europene și americane.

(Traducere din engleză de Marina Căpățână)

A intervievat
Silvia ȚURCAN

După declararea independenței Republicii Moldova în țara noastră au fost inaugurate multe ambasade și organizații internaționale, iar odată cu deschiderea lor a crescut necesitatea școlilor pentru copiii reprezentanților misiunilor diplomatice și lucrătorilor din organizațiile străine.

Republica Moldova făcea primii pași pe drumul independenței, iar sistemul educațional de atunci nu prevedea asemenea școli. Totuși, câțiva ani mai târziu, apare asemenea instituție la Chișinău, cu primul sediu într-o casă la Telecentru - Școala Internațională QSI. Acum instituția se află în sectorul Buiucani, lângă un parc mare, și include săli și clase moderne, o bibliotecă, un centru tehnologic, o sală de artă și de știință. Școala are, de asemenea, un laborator, o cantină și o sală de gimnastică cu terenuri de baschet, volei și tenis. În zona spațioasă de afară copiii dispun de un teren de baschet și un teren de fotbal. Despre parcursul istoric și facilitățile unei asemenea școli discutăm în continuare cu directorul instituției, Glenn Chapman.

- Elevii sunt testați după un anumit criteriu, susțin examene de intrare etc., sau orice copil poate să învețe aici?

- Orice copil poate învăța în școala noastră. Copiii sunt testați doar pentru a determina nivelul de cunoaștere a limbii engleze și matematicii, apoi se stabilește programul de studii pentru fiecare copil în parte.

- Prin ce se deosebește Școala Internațională QSI de alte școli private din Moldova, dar și de instituțiile de stat?

- Fiecare copil când vine la școală este dornic să învețe. Misiunea noastră este de a menține vie această dorință de a învăța în fiecare copil. Școala noastră a fost înființată pentru a oferi o educație de calitate în limbă engleză pentru elevii de diferite naționalități, care au venit în Republica Moldova, de obicei, pentru o perioadă de ședere limitată, precum și pentru rezidenți permanenți, cetățeni ai Moldovei.

Școala noastră urmează un model logic de educație, care măsoară succesul prin realizările și aptitudinile elevilor noștri. Creдем că toți elevii noștri pot reuși, că reușitele lor îi încurajează să continue pe calea succesului și că este responsabilitatea școlii să asigure condițiile necesare pentru succes. Aceste condiții includ: elaborarea unor scopuri clare, în termeni măsurabili, cu privire la ceea ce va face elevul pentru a demonstra stăpânirea materiei; asigurarea timpului și resurselor necesare pentru ca fiecare elev să atingă nivelul de

calități de viață care să ducă la succes mult timp după încheierea studiilor. Printre acestea se numără: încrederea, bunătatea/politețea, responsabilitatea, independența, grija pentru ceilalți, interacțiunea în grup și aprecierea estetică.

Și ultima: elevii noștri se concentrează mai degrabă pe învățare decât pe note.

- În cadrul școlii aveți și o grădiniță. De la ce vârstă primiți copilașii și prin ce se deosebește grădinița de la QSI?

- Avem în grădinița noastră copii de la doi până la patru ani. Copiii cu vârsta de la cinci ani și peste fac parte din programul nostru academic școlar. Grădinița noastră este academică, cu mari așteptări ca elevii să citească la începutul anului în clasa întâi.

- Elevii la QSI studiază după programul standard, adoptat de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova ori după standardele internaționale?

- Școala noastră este acreditată de către Middle States Association of Colleges and Schools, respectiv, se studiază după curriculumul american.

- Povestiți, vă rog, despre programul preșcolar (2-4 ani).

- Elevii din clasele de 2-4 ani participă la o varietate de activități practice și legate de joacă, concepute pentru a dezvolta pregătirea pentru învățare, coordonarea și dezvoltarea fizică, precum și abilitățile sociale

limba engleză pentru preșcolari (începând cu vârsta de 2 ani), elevi de școală primară, elevi de gimnaziu și liceu. În prezent școala are un număr de 150 de elevi.

- În ce constă unicitatea instituției pe care o dirijați?

- Programul academic folosește un model de educație bazat pe performanță/învățare prin stăpânire. Acest model asigură stăpânirea abilităților și cunoștințelor specifice, care implică atât individul, cât și grupul de instrucție. Filosofia educațională se bazează pe premisa că:

- 1) toți elevii pot reuși;
- 2) succesul generează succes;

- Dle Glenn Chapman, de unde a pornit ideea înființării unei școli de tip internațional în Republica Moldova? Este prima școală de acest gen după căderea imperiului sovietic?

- Școala Internațională QSI din Chișinău a fost fondată în septembrie 1996 de către Quality Schools International (QSI), care este o organizație nonprofit, fondată în SUA. La moment sunt 35 de școli QSI în întreaga lume. Avem 13 școli în fostele țări socialiste, prima fiind în Albania. În Republica Moldova a fost a șasea școală fondată de QSI. Școala Internațională din Chișinău beneficiază de oportunități unice oferite de rețeaua QSI. Aici se oferă educație de înaltă calitate în

17 NOIEMBRIE – ZIUA MONDIALĂ A FILOSOFIEI

Dumitru Păsat sau „Ființa întru filosofie”

Protagonistul acestor rânduri, scriitorul și filosoful Dumitru Păsat, este o figură marcantă, polivalentă a culturii noastre contemporane. De-a lungul timpului dânsul a abordat în scrierile sale, cu egală competență și discernământ, probleme de cultură, literatură, știință, educație, politică, sociologie, istorie, folclorică, religie etc., dând la iveală articole și studii valoroase, „risipite” cu generozitate prin mai toate publicațiile periodice de la noi. Totuși, domeniul lui predilect este filosofia – un spațiu în care se simte ca peștele în apă. Expresia inspirată și sugestivă a academicianului Mihai Cimpoi din titlul acestui articol – „ființă întru filosofie” – spune totul despre D.Pasat, care viețuiește în filosofie și respiră filosofie.

dânsul în cercetările sale nu coincide întru totul cu punctul inițial de la care a pornit, ci este un punct îmbogățit cu propriile opinii, care aduc, inevitabil, un spor de cunoaștere. În acest fel, filosoful nostru ne cheamă să răzgândim ceea ce părea că nu mai are nevoie de a fi gândit, fiindcă totul ar merge de la sine.

interese practice care preocupă societatea noastră”.

În timp ce cei mai mulți dintre confracții săi filosofi scriu, mai degrabă, dintr-un anumit interes – pentru onorarii solide sau pentru a obține titluri științifice sau grade didactice – Dumitru Păsat este preocupat de cercetările filosofice din profunđa dorință sufletească

mai fertil în mediul adolescentin-liceal, fiindcă ea îl poate face pe om mai Om, îl învață să traiască filosofic, adică să-și conducă viața cu ajutorul rațiunii, practicând valorile morale, care trebuie să devină o normă atât pentru adulți, cât și pentru copii. Studiul filosofiei în licee se impune cu atât mai mult, cu cât învățământul filosofic liceal de la noi dispune, în opinia lui D. Păsat, de un curriculum bine pus la punct și de manuale foarte bune pentru clasele a X-a - a XII-a, donate de România. Numai de nu s-ar fi pierdut pe undeva de atâta amar de vreme, căci sunt peste două decenii de când Dumitru Păsat bate întru alarma la ușa tuturor guvernelor care s-au perindat de atunci încoace: *filosofia formativă trebuie să redevină disciplină de studiu în liceele din Republica Moldova!* Să fie, oare, acesta un strigăt în deșert?

Meritele și contribuția lui D. Păsat la valorificarea patrimoniului spiritual național și european sunt incontestabile. În galeria oamenilor de creație (breasla scriitoricească) el este o personalitate notorie, care a urcat pe olimpul spiritualității românești și, posibil, a ajuns și la piedestalul celei europene, odată ce volumul său „Interferențe filosofice germano-române” a fost achiziționat de Biblioteca Națională a Germaniei pentru fondul de carte din orașul München.

Dumitru Păsat își înobilează numele prin scris, care este o condiție a existenței sale. Cei care îi cunosc și îi apreciază scrierile consideră ce el ar merita din plin, pentru ceea ce face, un titlu științific sau o distincție de stat, cel puțin. Iar dacă azi s-ar plăti onorarii pentru articolele publicate, probabil, ar fi făcut o avere numai din ele. Din păcate, oamenii de creație nu se bucură la noi de aprecierea cuvenită. Pe de altă parte, protagonistul nostru, simplu și modest din fire, „nebăgăreț”, cu un acut simț al demnității de om, nu este un vânător de onoruri sau de favoruri materiale. El însuși se consideră un idealist, pentru care ideea, adică creația spiritualului uman, este singura care poate spune ceva despre om. Aidoma unui Socrate modern, bine primit în toate mediile pe care le frecventează, dialogând de la egal la egal cu oricine – de la „vlădică până la opincă - D. Păsat confirmă adevărul axiomatic: cu cât omul este mai înțelept, cu atât este mai simplu. „Măreția e umilă”, vorba lui Adrian Păunescu cu referire la exemplul lui Isus Hristos. Și D. Păsat susține această afirmație în articolul „Creștinismul ca filosofie”, găzduit, de asemenea, de săptămânalul nostru.

Cărțile și articolele lui Dumitru Păsat vor rămâne pentru generații, indiferent dacă statul, prin forurile sale culturale sau științifice, îi va aprecia vreodată strădaniile. El este, potrivit spuselor mentorului său, Vasile Țapoc, „steagul și mesagerul filosofiei, adică e scriitorul și gânditorul care contribuie plenar la mișcarea filosofică a spiritului uman, împrăștiind și rememorând valori, care-i asigură un loc de frunte printre filosofii zilelor noastre de pe ambele maluri de Prut”.

Nicolae JANTĂC

Cercetător cu minte pătrunzătoare, înzestrat cu harul meditației filosofice, el s-a aplecat cu pioșenie asupra operelor marilor gânditori ai lumii și ai neamului românesc: Avicena, Marcus Aurelius, Socrate, Leibniz, Schopenhauer, Kant, Hegel, Nietzsche, Heidegger, Cantemir, Maiorescu, Eminescu, Conta, Iorga, Vulcănescu, Cioran, Eliade, Rădulescu-Motru ș.a., găbind între teoriile lor similitudini și interferențe și „parcurgând” retrospectiv o bună parte a itinerarului spiritual al omenirii. Mărturie stau cărțile sale, conținând (după cum le numește autorul) „interpretări și deschideri de spirit”, „eseuri și notițe filosofice” (care îmbină lirica cu filosofia), interviuri, colocuțiuni, articole publicistice etc. Iată, pentru exemplificare, doar câteva titluri (dintre cele 19 cărți ale lui D. Păsat), în ordinea cronologică a apariției: „Profunzimi de spirit”, „Dimitrie Cantemir: tentații metafizice”, „Eminescu și cugetul german”, „Dialoguri la masa tăcerii”, „Pastile de minte”, „La vatra slovelor cu tâlc”, „Interferențe filosofice germano-române”.

Adept declarat al gândirii filosofice germane, al spiritului german în genere (de care s-a pătruns încă din copilărie, având prieteni de joacă copii germani din familiile deportate în Altai, ca și familia Păsat), autorul nostru s-a preocupat îndeaproape de influența filosofiei germane asupra gânditorilor noștri, făcând paralele interesante, adesea surprinzătoare, precum cele între Van Helmont și Cantemir, Herbert și Maiorescu, Fechner și Mateevici, dar insistând, mai ales, asupra interferențelor dintre filosofia clasică germană (Kant, Hegel, Schopenhauer) și creația gânditorilor români (Maiorescu, Eminescu, Bălcescu, Rădulescu-Motru, Blaga, Noica, Petrovici, Negulescu etc.)

Eminescolog prin vocație și instinct, Dumitru Păsat a pătruns, precum puținii de pe la noi, în profunzimea gândirii filosofice eminesciene și a demonstrat legăturile/interferențele ei cu filosofia germană, venind în fața cititorului cu texte admirabile: „Eminescu și sistemul monadologic leibnizian”, „Eminescu și apriorismul kantian”, „Schopenhauer – cel mai valoros stimulente spiritual al lui Eminescu”, „Eminescu și sistemul abstract hegelian”, „Unitatea spirituală

a două minți de geniu: Eminescu-Nietzsche”.

Mai încoace, fiind atras de filosofia existențialistă a lui Heidegger, D.Pasat a relevat ce are ea în comun cu filosofia românească: pe parcursul unui deceniu și-a avut ca studenți și doctoranzi, la Universitatea din Freiburg, pe gânditorii români A.Dragomir, N.Balcă, V.Bogdan, V.Horia, C.Noica, C.Opișan, P.Țuțea, O.Vuia ș.a., despre care a avut doar cuvinte de apreciere, menționând că cunoaște România „din buna reputație de a fi o țară a filosofilor”.

Gânditorii germani au servit drept modele intelectuale pentru cei români, dar, după cum demonstrează D. Păsat, ai noștri nu au preluat mecanic doctrine și concepte, ci au avut adesea moduri de abordare proprii și chiar încercări de a crea sisteme filosofice originale.

Așadar, spiritul german domină eseurile filosofice ale lui D. Păsat, ceea ce l-a făcut pe regretatul său profesor universitar și „părinte spiritual” Vasile Țapoc să constate că „scriitorul-filosof Dumitru Păsat face să vorbească românește filosofia germană”.

Dar el nu doar analizează și propagă creațiile marilor filosofi ai lumii, ci, după cum remarcă Nicolae Cojocaru (filosof basarabean stabilit la Duesseldorf, Germania), „formulează multe și profunde gânduri proprii”. Cu alte cuvinte, Dumitru Păsat este o ființă înzestrată cu talent hermeneutic, adică „cu capacitatea de a realiza prin lectură o nouă valoare, manifestă atât în propria înțelegere a fenomenului cultural, cât și în dezvoltarea lui” (Vlad Păslaru, doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar). Unul dintre conceptele de bază ale hermeneuticii este interpretarea cunoștințelor obținute. În cazul lui D. Păsat interpretarea este aproape întotdeauna mai mult decât o explicație a filosofiei altora și se încheie prin avansarea unor puncte de vedere proprii și originale. Punctul final la care ajunge

Filosoful Dumitru Păsat reia demersul înțelepților antici, greci și latini, care vorbeau despre filosofie ca „medicină a sufletului”. Autorul nostru numește articolele sale legate de acest subiect „pastile de minte”, după cum sună și titlul uneia dintre cărțile sale. Această latură, să-i zicem terapeutică, a filosofiei a căzut treptat în desuetudine. Resuscitarea ei de către unii filosofi contemporani, puținii la număr, între care și D. Păsat, vine să răspundă unor nevoi ale publicului larg, ajutând omul de azi să facă față angoaselor sale printr-o înțelegere sporită a dilemelor existențiale cu care se confruntă. Păsat ne convinge, într-un mod incitant și captivant, că filosofia își vedește foloasele practice prin aceea că ne oferă șansa de a vedea că se poate gândi sau acționa și altfel decât ne-am obișnuit să o facem până la un anumit moment. Autorul însuși, vorbind despre efectele benefice ale filosofiei asupra propriului spirit, mărturisește: „*În filosofie am găsit confortul spiritual al existenței mele fizice, fiindcă ea este firescul unei vieți cu rost, este căutarea perpetuă a ceea ce, chipurile, a fost deja găsit, adică a unui adevăr interior/transcendență interioară... Scopul meu primordial e să mențin filosofia trează și înfloritoare în viața spirituală a semenilor mei*”.

Prin ceea ce face de-a lungul anilor, Dumitru Păsat s-a afirmat ca un veritabil formator de cultură filosofică a publicului larg, incluzând cititorii cărților sale și pe cei ai presei periodice de la noi, inclusiv ai săptămânalului nostru „Univers Pedagogic pro”, unde este cel mai activ și prolific autor extern. Căci sarcina unui scriitor-filosof, așa cum o formulase T.Maiorescu, este „de a juca rolul de mijlocitor între teoriile construite și felurile

de a cunoaște și de a-și împărtăși cunoștințele cu conaționalii săi. Dacă ar exista titlul de „Filosof al poporului”, cu siguranță, D. Păsat ar fi primul care ar merita să-l poarte.

Filosofia, așa cum au conceput-o anticii, are, înainte de toate, o funcție formativă, instructiv-educativă, fiind predată ca disciplină aparte în instituțiile de învățământ. Marele regret al lui D. Păsat este legat de faptul că filosofia, supranumită de el „florul sacru al cugetării umane”, ca disciplină de studiu, la noi a fost marginalizată treptat și apoi exclusă din programele de învățământ preuniversitar încă din anul 2002. Dar chiar și în instituțiile de învățământ superior, unde se predă filosofia, din cauza numărului de ore în scădere, această disciplină abia își mai trage sufletul. Concluzia amară pe care o trage Dumitru Păsat este că societatea noastră „doar atâta știe: să pregătească cetățeanul care nu trebuie să cugete”. Într-un amplu articol intitulat „Două decenii de hibernare...”, publicat și în săptămânalul nostru, D. Păsat afirmă că, „fără a studia gândirea filosofică (ea incluzând estetica, etica, logica etc.), nu te poți numi intelectual în adevăratul sens al cuvântului... Cultivarea genurilor filosofice, într-un mod sau altul, marchează faza de maturizare a unei culturi”. Guvernațiile noastre trecătoare se fac a nu pricepe că, prin actul de culturalizare, filosofia nu numai că îmbogățește viitorul specialist cu informații despre lume, ci „il include într-un proces mental de trezire și orientare, de împlinire a capacităților ascunse... Un om cu o cultură filosofică avansată posedă spirit critic în judecată, precum și voință fermă”. Filosofia formativă, afirmă cu toată tăria D. Păsat, trebuie să-și regăsească terenul cel

Conferința națională

„Calitatea nu este o acțiune, ci un obicei”

ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ CONSACRATĂ ZILEI MONDIALE A CALITĂȚII

În fiecare an, în cea de-a doua zi de joi a lunii noiembrie, întreaga lume sărbătorește „Ziua Mondială a Calității”. În acest an am marcat 104 ani de calitate. Ziua Mondială a Calității a fost concepută pentru a recunoaște contribuțiile tuturor profesioniștilor din domeniul calității din întreaga lume. Astfel, apare oportunitatea de a sărbători realizările organizațiilor ce se ocupă de calitatea produselor și serviciilor.

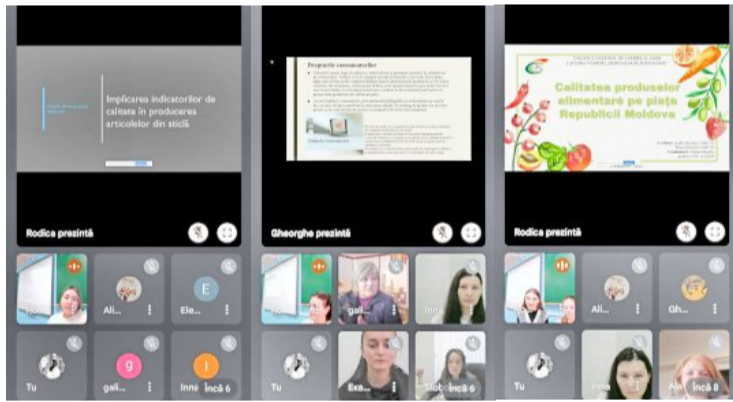
Într-o economie globală, în care succesul depinde în mod obligatoriu de calitate, inovare și dezvoltare durabilă, Ziua Calității subliniază încă o dată importanța acestor deziderate pentru fiecare organizație. Scopul acestei sărbători este de a încuraja organizațiile din întreaga lume să pună accentul pe calitate în drumul spre prosperitate și creștere economică.

Calitatea este ceea ce contează atunci când avem în vedere dezvoltarea, prosperitatea și bunăstarea unui stat. Suntem în continuare responsabili de menținerea și dezvoltarea continuă a calității, depunând maxim efort în fiecare zi a anului pentru a menține încrederea, îmbunătățirea performanțelor și asigurarea prestării serviciilor de înaltă calitate.

Cheia dezvoltării continue în condițiile unei concurențe puternice este, fără îndoială, implementarea unei culturi organizaționale orientate spre calitate. Indiferent că o privești din perspectiva standardelor de calitate ISO sau nu, calitatea este unul dintre factorii cei mai importanți de care depinde succesul unei organizații.

Implementarea unei culturi a calității nu este un proces ușor. Componentele care alcătuiesc cultura organizațională sunt cele care dictează normele de lucru, de comportament ale angajaților, îndrumând modul în care angajații văd organizația și, în același timp, îi ajută să facă față schimbărilor care apar.

Misiunea instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar constă în asigurarea unei educații de calitate, formarea specialiștilor din domeniul comerțului (agenți comerciali, tehnologi în alimentația publică, merceologi), pregătirea de cadre calificate, competente și competitive, racordate la cerințele pieței muncii. În acest scop, elevilor le-au fost propuse sarcini de analiză și cercetare a componentelor acestui sector, pentru a reflecta activitatea diferitor agenți economici.

Conferința științifico-practică a elevilor, cu genericul „Schimbarea presupune efort constant, cunoaștere, implicare și servicii de calitate oferite consumatorului” s-a adresat elevilor de la toate specialitățile pentru toți anii de studii, dornici de a se implica în cercetarea activă, științifică, cu scopul de a cunoaște și reflecta asupra inovațiilor care zi de zi ne fac să fim mai performanți, mai ingenioși, mai creativi: 41620 Comerț; 41630 Merceologie; 72120 Tehnologia alimentației publice.

Elevii implicați în activitate și-au dezvoltat abilitățile de cercetare, analiză, prognoză, comparare, identificare și prezentare a informațiilor științifico-practice, realizate într-un proiect de cercetare, prezentat în maxim 7-10 minute în format PPT sau Prezi, prezentată publicului pentru a convinge și argumenta subiectul cercetării. Lucrările elevilor au fost apreciate și premiate cu diplome de participare.

Pentru a treia oară Conferința a fost organizată de profesorii Rodica Herghelieș, Ala Teacă (CNC al ASEM), Galina Mușchei (CAIU), Ina Cernicenco (CAIR), Elena Tocovenco (CCM) și cu reprezentanții ISM și Mihaela Slobozenco, specialist relații externe (DCRE).

În concluzie: oamenii dobândesc o calitate anumită acționând constant în același mod. De aceea, pentru a dobândi anumite performanțe, este nevoie de a studia și a exercita în anumite domenii zilnic.

Scopul fiecăruia în viață este identic cu calitatea vieții sale. De aceea fiecare trebuie să aibă gânduri pozitive care generează încredere, iubire de sine, de viață și de frumos, armonie, toleranță, acceptare, voință, motivație, pasiune creatoare, bucurie de a trăi, dorință de cunoaștere și evoluție, seninătate, sănătate psihică și fizică. Toate acestea îl înveșmăntează pe om cu o mantie luminoasă care inspiră și altora încredere și calm, iar alții se simt în siguranță lângă el. Ceea ce ești în interior, se reflectă cu acuratețe în exterior. Felul în care trăiești, circumstanțele care se tot repetă în viața ta, le atragi pe baza a ceea ce emani. Aceasta este legea

rezonanței. Dacă încă nu trăiești conștient, adică nu știi ce gândești și ce simți, uită-te cu atenție la tine însuși în oglindă. Ce îți spune chipul tău când nu încerci să transmiți ceva anume? Cum arată corpul tău? Cât de sănătos ești? Dă-ți voie să fii sincer cu tine însuși și – acum, nu altă dată – devino conștient de viața ta. Asumă-ți felul în care ești și felul în care trăiești 100%, fără să mai dai vina pe nimeni. Iar dacă nu îți place ceva, schimbă! Acum! Sănătatea ta psihică și fizică, precum și calitatea vieții tale depind de acest demers!

Rodica HERGHELEGIU,
profesoară de discipline
merceologice,
grad didactic superior;

Ala TEACĂ,
profesoară de discipline
economice,
grad didactic I,

**Colegiul Național de Comerț
al ASEM**

Școala în lume

Tehnologiile digitale - În centrul schimbărilor de curriculum aplicate în Grecia

Grecia pregătește o serie de schimbări curriculare care să ajute școala să fie mai deschisă „provocărilor sociale” și mai adaptată nevoilor prezentului, reformă în care tehnologiile digitale ocupă un rol central, potrivit unei prezentări publicate în rețeaua europeană Eurydice. Totodată, este prezentat un alt program prin care în școli au fost introduse „Laboratoare de competențe” ce urmăresc dezvoltarea competențelor de viață, civice sau digitale ale elevilor.

Oficialitățile grecești spun că dezvoltă noile curricula în concordanță cu recentul Plan de Acțiune pentru Educație Digitală 2021-2027 al Comisiei Europene, fapt pentru care tehnologiile digitale vor fi folosite pe deplin ca instrumente de învățare și cercetare.

Sunt urmărite următoarele dimensiuni:

- Cea **tehnologică**, referitoare la cunoștințele tehnice privind concepte fundamentale din IT și folosirea acestora;
- Cea **cognitivă**, referitoare la folosirea competențelor digitale și a instrumentelor digitale în cercetare, creație, comunicații și educație, în contextul materiilor din curriculum și în cotidianul școlar;
- cea a **capacității de rezolvare a problemelor** – folosirea competențelor digitale pentru a putea identifica și rezolva probleme tehnice și pentru a lua decizii informate, dezvoltarea gândirii computaționale și a culturii digitale;
- cea a **competențelor sociale**, prin care elevii nativi digital sunt sprijiniți să-și dezvolte atitudinea socială, abilitățile și identitatea în medii digitale.

Aceste schimbări vor fi însoțite de măsuri care să sprijine și adaptarea cadrelor didactice atât în cadrul educațional general, cât și în contextul nevoii lor de a fi pregătiți digital.

Laboratoare de competențe din grădiniță până în învățământul secundar

În plus, este prezentat un program pilotat și lansat recent și care este dezvoltat în prezent, ce vizează dezvoltarea în unitățile de învățământ – de la grădinițe la școala primară și învățământul

secundar – a unor „Laboratoare de competențe”, care „să dezvolte competențe pentru secolul al 21-lea” – comunicare, colaborare, gândire critică și creativitate, precum și competențele digitale.

Aceste „laboratoare” vizează folosirea unor metode practice pentru a-i educa pe copii în legătură cu teme diverse, de la protecția mediului la protejarea sănătății, siguranță, interacțiuni sociale sau învățare pe tot parcursul vieții.

Laboratoarele sunt împărțite după patru mari teme:

- **starea de bine** (nutriție, sănătate mintală, educație sexuală, îngrijire, protecție și prevenție, siguranță rutieră, prevenirea dependențelor);
- **mediul** (conștientizarea problematicei de mediu, schimbările climatice, prevenirea dezastrelor naturale, dezvoltare durabilă);
- **empatia socială și responsabilitatea** (respect reciproc, diversitate, voluntariat, drepturile omului și incluziunea);
- **gândirea critică și inovația** (creativitate și inovare, STEM, robotică, antreprenoriat, noi tehnologii, carieră).

Potrivit prezentării Eurydice, în fiecare ciclu de învățământ elevii abordează o problemă contemporană majoră (precum sănătatea mintală, schimbările climatice, diversitatea, robotica) și dezvoltă competențe asociate prin diverse activități: seminarii, prezentări, competiții sau alte acțiuni educative. Pentru aceste laboratoare, în grădinițe și școala primară sunt dedicate trei ore pe săptămână (10% din totalul orelor de predare), iar la gimnaziu – o oră, interval ce urmează să fie extins.

Materialele educaționale folosite în cadrul acestor laboratoare sunt dezvoltate de societatea civilă, autorități locale, centre private de cercetare, universități și educator și sunt evaluate, selectate și monitorizate de Institutul pentru Politici Educaționale al țării. Toate materialele sunt încărcate pe o platformă online care le permite profesorilor să colaboreze și să facă schimb de bune practici.

Programul este dezvoltat în prezent, după ce a fost introdus în toate școlile la începutul anului școlar anterior, ca urmare a unei perioade de pilotare. Aceasta s-a desfășurat cu ajutorul unui număr de 2500 de profesori din 217 școli, în 2020-2021. Aproape toți profesorii implicați au urmat ori s-au înscris în programe de pregătire a lor pentru Laboratoarele de competențe.

Sursa: edupedu.ro

RECOMANDĂRI PENTRU LECTURĂ

„Puterea Prezentului”
de Eckhart Tolle

Puterea prezentului (*The Power of Now*), scrisă de Eckhart Tolle, explică importanța obiceiului de a trăi în prezent și a nu mai trăi viața în regretele trecutului sau fanteziile viitorului. Cartea oferă strategii și sfaturi despre cum să ne trăim viața în momentul prezent.

5 idei esențiale promovate în carte:

1. Fiecare minut pe care-l trăiești îngrijorându-te pentru viitor sau regretând trecutul este un minut pierdut, deoarece tot ce poți să trăiești este în prezent, acum.
2. O parte din tine are nevoie de durere pentru a supraviețui și creează cea mai mare parte a durerii pe care o experimentezi.
3. Urmărește gânditorul. Devino conștient de vocea din capul tău și înțelege că nu ești mintea ta, ești doar un observator al minții tale.
4. Toată suferința este rezultatul rezistenței la lucrurile pe care nu le poți schimba.
5. Te poți elibera de durere observându-ți în mod constant mintea și încetând să îți judeci gândurile. Devino observator al propriilor gânduri.

Autorul, Eckhart Tolle, este un învățător spiritual cu multă experiență în acest domeniu. Cartea se concentrează pe persoana de acum, astăzi. Mereu ne gândim la ceea ce s-a întâmplat în trecut sau ce s-ar putea întâmpla în viitor. Acordăm o atenție sporită trecutului nostru sau plănuiindu-ne viitorul.

- Dintre ideile dezvoltate de cartea lui Eckhart Tolle „Puterea prezentului”:
Nu ne oprim însă pentru a ne bucura de momentele pe care le trăim. Eckhart Tolle ne spune că nimic din exterior nu ne va completa. Trece întreaga viață a noastră urmărind lucruri ce credem că ne vor aduce fericirea. Nu știm cine suntem, de aceea ne folosim de ceea ce avem sau ceea ce am obținut, ca o sursă a identității noastre. Astfel, unii oameni se bazează pe aspectul lor, pe lo-

curile de muncă, pe casele lor etc., dar în momentul în care ai atins adevărata iluminare, devii complet mulțumit de situația ta, pentru că ești în armonie cu tine însuși și știi ce vrei.

- „Conștiința este calea de a ieși din durere”, spune Tolle. În extensis, înseamnă că majoritatea părților complicate din viața noastră ni le generăm singuri.
- Pierdem prea mult timp gândindu-ne la ceea ce ne-a zis sau ne-a făcut cineva, lucru care ne amplifică sentimentul de durere. Nu putem preveni anumite lucruri să ne facă rău, dar putem decide cât de mult ne va afecta.
- Tindem să folosim prea mult din timpul nostru retrăind trecutul, deoarece este singurul lucru cu care mințile noastre sunt familiarizate și nu știm ce s-ar putea întâmpla acum sau în viitor.

Nu există nici o formulă de a atinge pacea interioară. „Puterea Prezentului”, pur și simplu, ne cere să fim prezenți în „acum”. În acest fel, putem să facem ca fiecare moment din viața noastră să însemne ceva. Pentru a putea înțelege cât mai mult din această carte, trebuie ca mai întâi să simți nevoia să schimbi ceva în viața ta.

Pe același subiect îți recomand și articolul meu despre Eckhart Tolle, selecția de citate din Tolle și experiența mea pe Camino de Santiago.

Rezumatul cărții „Puterea Prezentului” de Eckhart Tolle
Realizează profund că momentul prezent este tot ce ai. Fă ACUM principalul obiectiv al vieții tale.

Nu este neobișnuit ca oamenii să-și trăiască întreaga viață așteptând să înceapă să trăiască.

... trecutul îți dă o identitate, iar viitorul promite mântuirea sau împlinirea într-o formă sau alta. Ambele sunt iluzii.

Ceea ce omida numește sfârșitul lumii, noi numim fluture.
Nimic nu s-a întâmplat în trecut, totul s-a întâmplat într-un moment de Prezent. Nimic nu se va mai întâmpla în viitor, se întâmplă într-un moment de Prezent.

Despre Eckhart Tolle
Eckhart Tolle se definește ca fiind un învățător spiritual. Extrem de populare sunt cărțile sale „Puterea Prezentului”, „Un nou pământ”, „Liniștea vorbește”. În 2011 a fost pe lista publicației *Watkins Review*, fiind definit drept cea mai influentă persoană spirituală din lume.

Tolle a declarat că o mare parte a vieții sale a fost o persoană deprimată, până când a suferit o transformare interioară.

Florin ROȘOGA

DRRM: Centrul de studii filologice „Eugen Coșeriu”, inaugurat la USM

La Facultatea de Litere a Universității de Stat din Moldova (USM) a fost inaugurat Centrul de studii filologice „Eugen Coșeriu”. Evenimentul s-a realizat grație susținerii din partea Guvernului României, prin Departamentul român pentru Relația cu Republica Moldova (DRRM), făcând parte din

procesul de modernizare a instituției universitare din Chișinău.

Noua structură are menirea de a organiza și desfășura evenimente educaționale și culturale (lansări de carte, conferințe și seminare științifice etc.), precum și cooperarea dintre oamenii de știință din R. Moldova cu cei de peste hotare,

inclusiv consolidarea cercetării în mediul universitar.

De asemenea, Departamentul român susține numeroase proiecte realizate la USM în vederea dezvoltării infrastructurii instituției, cum ar fi *Newsroom* pentru Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, organizarea celei de-a șasea ediții a Conferinței științifice internaționale „Latinitate, Romanitate, Romănităte”, dotarea cu mobilier și echipament a Aulei „Regina Maria”.

Cor. UPp

AEE: Liceul „Gaudeamus” din capitală, reabilitat energetic

Agencia pentru Eficiență Energetică (AEE) a asigurat realizarea Anului proiect de reabilitare termică a clădirii Liceului Teoretic „Gaudeamus” din Chișinău. Procesul de desfășurare și finalizare a lucrărilor, încheiat pe 11 noiembrie curent, s-a efectuat grație susținerii obținute prin Apelul de Propuneri de Proiecte nr.3 în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă, adresat solicitanților de finanțare din sectorul public.

Valoarea contractului de grant este de 3 872 543,96 de lei (aproximativ 195 de mii de euro), sumă ce a permis realizarea lucrărilor de izolare termică a pereților exteriori cu suprafața totală de 4 088,9 metri pătrați, înlocuirea ferestrelor și ușilor exterioare cu suprafața totală de 141,37 m.p.

Este de remarcant că pe durata implementării proiectului, instituția publică de învățământ a beneficiat de asistență tehnică, ce a inclus raportul de audit energetic, expertiza documentației de deviz și cea tehnică a clădirii, elaborarea devizului de cheltuieli și servicii de supraveghere tehnică.

Printre obiectivele primordiale ale Agenției pentru Eficiență Energetică se află implementarea politicii de stat în domeniul eficienței energetice, performanței energetice a clădirilor, precum și a valorificării surselor de energie regenerabilă, inclusiv prin atragerea și gestionarea resurselor financiare în vederea finanțării proiectelor în domeniile respective într-un mod durabil din punct de vedere al mediului înconjurător și al schimbărilor climatice.

Cor. UPp

„Voucher cultural”
pentru tinerii din RM

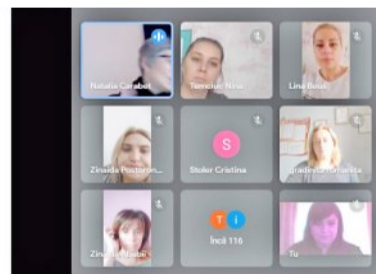
Cabinetul de miniștri a aprobat proiectul care prevede instituirea Programului național „Voucher cultural”. Inițiativa este dedicată tinerilor care au împlinit 18 ani și care vor intra în posesia unui voucher anual în valoare de 1000 de lei, menit să le faciliteze accesul la produse și servicii culturale, cum ar fi spectacolele de teatru, concertele, produsele cinematografice, achizițiile de cărți etc. Scopul proiectului este de a încuraja consumul de cultură în rândul tinerilor.

Mecanismul de funcționare a Programului național „Voucher cultural”, elaborat de Ministerul Culturii în colaborare cu Agenția de Guvernare Electronică - responsabilă de integrarea programului în cadrul Mpay, este lansat și popularizat de Ziua Internațională a Studenților.

Prin implementarea acestui program, țara noastră se aliniază bunelor practici întâlnite la nivel european. Țări, precum Franța, Italia, Germania sau Slovacia, promovează inițiative similare, oferind tinerilor vouchere, tichete sau cupoane culturale.

Peste 170 de cadre didactice din țară
au participat la un atelier practic organizat
în cadrul Centrului Formare Continuă
și Leadership al UPSC

- Subiecte abordate:**
- Dezvoltarea holistică a copiilor de vârstă timpurie
 - Prevederile curriculare pe dimensiunea Dezvoltare personală a copilului și relația: Dezvoltare personală - Educație pentru familie și societate
 - Metode de dezvoltare personală a copiilor de vârstă timpurie

Departamentul Educație timpurie și Învățământ primar din cadrul Centrului Formare Continuă și Leadership al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” a desfășurat sâmbătă, 12.11.2022, atelierul practic cu genericul *Dezvoltarea personală a copiilor de vârstă preșcolară pentru mai mult de 170 de cadre didactice din țară*

În cadrul activității au fost abordate aspecte importante ce țin de dezvoltarea holistică a copiilor de vârstă timpurie, prevederile curriculare pe dimensiunea dezvoltarea personală a copilului și relația dezvoltare personală - educație pentru familie și societate, metodele de dezvoltare personală a copiilor de vârstă

timpurie, etc. Formatorul atelierului, Natalia Carabet, doctor, conferențiar universitar, a demonstrat aplicativ că experiențele de învățare pot fi oportunități pentru dezvoltarea abilităților de a reflecta în mod critic și de a gestiona activitățile, dar și de a comunica și colabora cu ceilalți. De asemenea, încurajarea copiilor trebuie să îmbrace forma atitudinală de aspirație și de dorință pentru fixarea și atingerea obiectivelor proprii, respectarea celorlalți, fiind astfel pregătiți atât pentru a depăși prejudecățile, cât și pentru a putea face compromisuri.

Pentru a le înțelege și a avea o poziție corectă față de toate aceste schimbări, Centrul Formare Continuă și Leadership al UPSC vă invită să vă înscrieți și la alte activități care urmează. Astfel veți fi pregătiți pentru soluționarea noilor provocări societale!

„Cartea în viziunea copiilor”

În contextul unei societăți digitale, în care realitatea prezentului și pandemia de Covid-19 și-au găsit soluția temporală prin mutarea școlii în mediul online, liceul nostru s-a implicat activ în Proiectul transfrontalier „Educație online fără hotare” (Republica Moldova-România), implementat de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova și Primăria municipiului Chișinău.

Proiectului cu denumirea «Cartea în viziunea copiilor» a fost inițiat și coordonat de subsemnata și a avut drept partener din România Școala Gimnazială Podeni Vechi, comuna Bălțești-PJ, echipa fiind ghidată de Violeta Neacșu, profesoară de limba română. Proiectul a avut drept scop colaborarea dintre instituțiile de învățământ participante în vederea organizării activităților extracurriculare, cuprinse în cadrul proiectului. Printre obiectivele evenimentului

s-au numărat: construirea unui parteneriat care să promoveze valori comune și realizarea unui acord de înfrățire între unitățile de învățământ; realizarea schimbului de experiență, cunoaștere și practici în domeniul educațional; atragerea, implicarea, promovarea dialogului și a comunicării între elevi în derularea proiectului; stabilirea relațiilor de prietenie între elevi și între profesori.

Proiectul s-a desfășurat în baza unui *acord de parteneriat*,

încheiat între instituții. În cadrul proiectului am avut 3 întâlniri online pe platforma ZOOM. ETAPA I (25 februarie 2021): SALUTUL VIRTUAL

Administrația LT „Orizont” a fost prezentă la toate activitățile organizate. La prima întâlnire directorul liceului, dnul Ahmet, i-a salutat pe toți cu un mesaj de bun venit, a vorbit despre performanțele liceului, succese, proiecte. I-am ascultat cu drag și pe partenerii din România: dna director Claudia Bodeanu ne-a prezentat instituția, planurile de viitor. Dna Violeta Neacșu a vorbit despre clasă, reușite, activități. Elevii s-au prezentat, utilizând diverse modalități. Și-au pus întrebări pentru a se cunoaște mai bine: preferințe, pasiuni, cărți preferate, reușite în anumite domenii, călătorii, așteptări de la proiect. Prima întâlnire a fost dominantă de emoția cunoașterii și a interacțiunii. Am încheiat întâlnirea cu cântecul „Bucurați-vă”, pe versurile lui Dumitru Matcovschi.

ETAPA II (19 Martie 2021): prezentarea cărții preferate *A avut drept obiective educaționale:* formarea/dezvoltarea la elevi a capacității de exprimare orală în fața unui auditoriu divers; prezentarea cărții preferate; exprimarea de opinii argumentate legate de mesajul textelor citite.

Un copil care crește în lumea cărților este asemenea unei flori care crește în grădina feerică a Naturii-Mamă. În ciuda progresului rapid al științei, cartea rămâne nemuritoare în educarea și formarea personalității fiecărui om.

Fiecare elev și-a prezentat cartea preferată, utilizând diverse tutoriale. La sfârșitul prezentării, elevii recomandau cartea, astfel intrigându-i pe ceilalți colegi la lectură. Întâlnirea a doua am încheiat-o cu cântecul „Cât trăim pe-acest pământ” (versuri - Nicolae Dabija).

ETAPA III (15 aprilie 2021). Concursul cititorului: cartea „Singur pe lume” de Hector Malot

Acest concurs a urmărit scopul de a cultiva la elevi plăcerea de a citi, precum și de a conștientiza importanța lecturii. Printre obiectivele specifice s-au numărat: cultivarea gustului pentru lectură; încurajarea exprimării libe-

re a impresiilor și sentimentelor provocate de lectură; promovarea serviciilor bibliotecii.

De ce lectura este importantă? Iată opiniile copiilor:

- * Lectura ne dezvoltă imaginația.
- * Lectura ne dezvoltă capacitățile creative.
- * Lectura este fundamentală în dezvoltarea unei imagini bune despre persoana proprie.
- * Lectura ne ajută la îmbogățirea vocabularului.
- * Lectura ne formează abilitățile de a asculta, de a acorda atenție, de a ne concentra și de a memora.
- * Lectura ne cultivă dragostea pentru citit și învățat.
- * Lectura ne îmbunătățește abilitățile de comunicare prin dezvoltarea simțurilor.
- * Lectura ne stimulează imaginația și creativitatea.
- * Lectura ne ajută să deprindem abilități de gândire încă de la o vârstă fragedă.
- * Lectura este importantă, deoarece cuvintele - vorbite și scrise - reprezintă piatra de temelie a vieții.

Elevii au lecturat cartea „Singur pe lume” de Hector Malot și au concurat între ei cine cunoaște cel mai bine romanul. Pentru aceasta au răspuns la întrebări legate de conținutul romanului.

Câteva exemple de întrebări din cadrul concursului prezentăm în imaginile alăturate:

Elevii liceului „Orizont” s-au învrednicit de diplome de participare, iar cei din România au primit diplome și cărți din partea liceului chișinăuian.

Calendar literar

- 1.Descrie /desenează/sau imagine -satul Chavanone.
- 2.Casa/grădina de la Chavanone.
- 3.Camera (de pe vas) a lui Remi.
- 4.Descrie pe Remi îmbrăcat artist/imagine.
- 5.Descrie scenariul piesei „Servitorul domnului Suflitel”./desene

Raspunde fulger

- 1.Cum se numeste satul in care a fost crescut și și-a petrecut copilăria Remi?
- 2.Înainte de Lăsutul Secului tuși - Barberin îl gasea lui Remi?
- 3.Cum l-a prezentat tuși pe Jerome lui Remi?
- 4.Ce mâncare a cerut să se gaseasca Jerome?
- 5.Ce i-a spus lui Remi Jerome când acesta a zis ca nu îi foame?
- 6.Despre ce discutau Jerome cu tuși după ce s-a culcat Remi?
- 7.Ce l-a cerut Jerome tuși Barberin mai de domul în legătura cu Remi?
- 8.Ce a răspuns tuși...?
- 9.Căi ani avea Remi când s-a întors Jerome?
- 10.Cum a fost găsit Remi?

Acest proiect ne-a oferit oportunitatea de a ne face parteneri între instituții, prietenie între elevi, profesori. Ne-a bucurat foarte mult implicarea elevilor, părinților, profesorilor în această activitate. Am avut schimb de experiență și de bune practici aplicate în învățarea online. Ne dorim ca acest parteneriat să se mențină și să se dezvolte pe termen nelimitat!

Corina HARTEA,
bibliotecară,
grad de calificare I,
profesoară de limba și
literatura română,
grad didactic II,
IP LT „Orizont”,
mun. Chișinău

PNUD: Câteva zeci de școli, modernizate în Găgăuzia

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și Guvernul Estoniei au contribuit la finanțarea și punerea în aplicare a unui proiect de modernizare și digitalizare a educației în 45 de școli din UTA Găgăuzia, susținut de parteneri de dezvoltare ai Republicii Moldova. Astfel, instituțiile au fost dotate cu 32 de ecrane interactive, 90 de tablete, 90 de laboratoare de buzunar și calculatoare performante.

Valoarea echipamentelor oferite este de circa 100 de mii de dolari SUA. De asemenea, peste 50 de profesori au urmat un curs de inițiere în domeniul pedagogiei digitale, în vederea utilizării unor laboratoare de buzunar destinate lecțiilor de fizică și chimie.

Vera Trandafilova, profesoară de fizică la Liceul Teoretic Raional „Mihail Guboglo” din mun. Ceadir-Lunga, a remarcat că „Laboratorul de buzunar în-

corporează mai multe dispozitive electronice dotate cu senzori, care permit măsurarea anumitor indicatori precum intensitatea luminii, umiditatea, perioada de rouă, câmpul magnetic, temperatura, altitudinea etc.”

Cu susținerea Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare vor mai fi extinse funcționalitățile portalului Direcției Generale Educație, Tineret și Sport a mun. Chișinău

(educatieinteractiva.md), vor fi adăugate noi șabloane pentru desfășurarea exercițiilor interactive și se va elabora un model de planificare a lecțiilor online pentru profesori. În plus, va fi creată o aplicație pentru dispozitive iOS și Android.

Este de menționat că PNUD sprijină instituțiile preuniversitare de învățământ ca acestea să fie capabile să-și continue activitatea și în situații de criză. Reamintim că în timpul pandemiei de COVID-19, această structură internațională a susținut optimizarea platformei studii.md (creată în 2019), cu funcționalități noi și la care în prezent sunt conectate toate școlile din Găgăuzia.

Reporter UP

„Vreau să-i ajut pe cei care au nevoie de ajutor, vreau să-i aud pe cei ce au nevoie să fie auziți”

Dialog cu Bogdana CAZACU, elevă în clasa a IX-a, președinta consiliului elevilor din Gimnaziul Țaul, Dondușeni, membră a consiliului raional al elevilor.

- Bogdana, ce te-a motivat să accepți această funcție obștească?

- În momentul când am acceptat să fiu președinta consiliului gimnazial al elevilor a început o activitate uimitoare pentru mine. Fiind elevă în clasa a VIII-a, nici nu-mi imaginam că voi deveni persoana pe care mulți sunt gata să o urmeze în acțiunile și ideile lor, având încredere deplină și bazându-se în activitatea cotidiană pe cei aleși în fruntea colectivului. Nu a fost o decizie spontană, mi s-a acordat timp să reflectez asupra acestui pas. La început gândeam că voi avea mari responsabilități și ființa mea respingea ideea de a accepta propunerea. Am decis, însă, că e o provocare pentru mine care vine la pachet cu oportunitatea de a acumula o nouă experiență. Și, până la urmă, eram gata să înfrunt situațiile create și să învăț ceva nou, căci învățăm și din greșeli, iar fiecare eșec ne conduce spre succes. În așa mod, acumulând o anumită experiență, sunt deja al doilea an președinta consiliului gimnazial al elevilor și primul an – membră a consiliului raional al elevilor.

- Ce activități desfășurați/ vă propuneți să realizați împreună cu alți colegi?

- Îmi plac mult activitățile ce aduc satisfacție tuturor. Îmi place să descopăr zâmbet pe fețele colegilor mei. Un bun exemplu în acest sens a fost concursul desfășurat în ziua nașterii marelui poet Mihai Eminescu. În cadrul acestuia am acordat întrebări elevilor, iar cei care au răspuns corect au primit dulciuri drept premii. Astfel, am îmbinat instruirea cu distracția. Dorim să continuăm, împreună cu elevii și profesorii, să transformăm lumea cunoștințelor în una ce te inspiră să crești, să fii mai bun, să te simți bine la școală.

Pentru viitor planificăm să promovăm stilul de viață sănătos și să creăm în școală o atmosferă pozitivă. Desigur pregătim diverse activități pentru sărbătoarea care se apropie - Anul Nou. Uneori problemele vieții cotidiene nu ne creează o dispoziție foarte încurajatoare, dar noi, membrii consiliului elevilor, dorim să le reamintim celor care activează în școală, că trebuie să fim optimiști. Avem multe momente trăite cu persoanele dragi nouă care ne-au pus în mână cheia a ceea ce e bine să știm, să găsim buna înțelegere și pacea, liniștea.

- Elevi din Gimnaziul Țaul s-au situat, de mai multe ori, pe locuri de frunte la concursurile raionale. Care este secretul acestor rezultate?

- Este adevărat că în anii precedenți am reușit să ocupăm locuri de frunte la diverse concursuri. Cu siguranță, acest fapt se dato-

rează colaborării noastre. Fiecare dintre noi în parte este ca un ingredient în „deserturile” - acțiunile pe care le facem. Și fără o participare, o implicare distinctă a fiecăruia, rezultatele noastre nu ar fi atât de bune și prețioase. Numai prin echilibru și încredere reciprocă suntem capabili să ajungem la un final dorit. Este ca un castel din pietre prețioase: fiecare își pune diamantul său pe masă, adică contribuția fiecăruia are însemnătate.

- Cum a decurs prima ședință a consiliului elevilor din raionul Dondușeni în toamna anului curent?

- Prima ședință desfășurată în acest an de învățământ a pus temelia pentru toată activitatea noastră în consiliul elevilor. Ne-am repartizat pe sectoare, așa ca să ne ghidăm de anumite criterii, acestea fiind legate de ocupațiile cotidiene și de anumite tendințe pe care le avem și le urmăm în viața școlară. Personal am analizat, în primul rând, cum membrii consiliului cooperează între ei întru îndeplinirea misiunilor încredințate. În componența consiliului avem membri noi care sunt gata să descopere și să se implice în multe aspecte ale vieții școlare.

- Există relații de colaborare între membrii consiliului și pedagogi?

- Voi menționa mai întâi că este observabil faptul că membrii ce activează de mai mult timp sunt mai activi, însă și cei nou veniți sunt pasionați de lucru în echipă și vor să ia cunoștință de regulile după care acest colectiv își desfășoară activitatea. Am stabilit o colaborare fructuoasă și cu profesorii, indiferent de disciplina pe care o predau. Ne ajută enorm în acest sens profesoarele Domnica Vexler, Angela Poparcea ș.a., căci activăm în multe domenii, ceea ce ne oferă oportunitatea să cooperăm cu mai multe persoane adulte.

- De ce este pasionată, la ce visează acum Bogdana?

- Sunt o persoană ambițioasă și, ca și alți oameni, am o sumedenie de dorințe, dar ceea ce doresc cu adevărat e să aflu mai multe despre viață. Vreau să știu cine sunt oamenii care mă înconjoară și cine sunt eu în mijlocul lor, care este sensul în tot ceea ce facem zilnic. Chiar dacă trebuie să parcurg un traseu lung în descoperirea mea ca personalitate și chiar dacă încă nu m-am determinat cine doresc să fiu, una știu, vreau să ajut pe cei care au nevoie de ajutor, vreau să-i aud pe cei ce au nevoie să fie auziți – este și misiunea mea în cadrul consiliului elevilor.

Îmi place să citesc și să călătoresc. E atât de uimitoare lumea în care trăim! Am impresia că fiecare particică din ființa mea dorește să exploreze trecutul, și prezentul, dar și să întrevadă viitorul care mă așteaptă.

Dacă e să mă refer la una dintre disciplinele mele preferate, cel mai mult îmi place, totuși, limba engleză, căci îmi oferă oportunitatea să comunic cu un număr mai mare de persoane. Eu cred că fiecare vrea să se bazeze pe sine, dar și pe aproapele său, să se descopere în sinele său launtric și să-și urmeze cu succes visurile.

Dragă Bogdana, îți dorim vise cu nemulțumiri să te motivează să te înalți și să cauți adevăruri explorând lumea.

A dialogat

Elvira ȚAGANAȘ-PÂNTEA

La UPSC s-a desfășurat un turneu universitar de volei

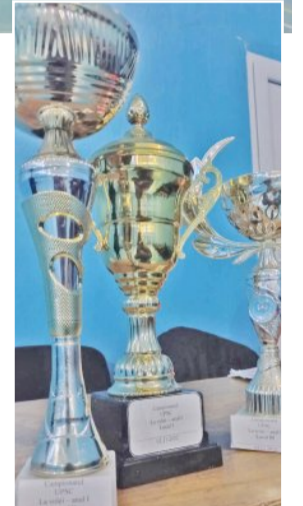
O competiție de volei cu participarea studenților anului I de studii a avut loc recent în cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Scopul evenimentului a fost cultivarea unui stil de viață sănătos, socializarea și încadrarea tinerilor studioși în activități extracurriculare.

Turneul a reunit studenți de la toate cele opt facultăți ale Universității, ei fiind ghidați de antrenorul Daria Levițchi, asistent universitar la Cate-

dra Pedagogie Preșcolară, Educație Fizică și Dans, Facultatea Științe ale Educației. Per total, s-au format patru echipe.

Supremația în concurs și-a adjudecat-o echipa Facultății de Fizică, Matematică și Tehnologii Informaționale. Ea a fost urmată în clasament de formația Facultății de Biologie și Chimie, podiumul de premiere fiind completat de lotul celor de la Facultatea de Geografie.

Câștigătorii și premianții au intrat în posesia unor diplome și trofee de încurajare. Întrecerea a decurs într-o atmosferă prietenoasă și de bună voie,

cu spirit competițional sănătos. De remarcat că UPSC susține și promovează cultura educației fizice și sportului, valorificarea potențialului tinerilor talente constituind unul dintre obiectivele principale ale instituției. Este de menționat că în cadrul Universității în viitorul proxim urmează a fi organizate mai multe evenimente sportive, în vederea încurajării studenților să aleagă un mod de viață sănătos și să practice sportul în masă, dar și cel de performanță.

B. Iu.

ANUNȚ

Centrul Formare Continuă și Leadership oferă tuturor cadrelor didactice oportunitatea de a se înscrie și a participa, în perioada **21.11.2022 – 17.12.2022**, la următoarele programe de formare:

1. Limba și literatura română în școala națională
2. Limba și literatura română în școlile cu predare în limbile minorităților naționale
3. Limba și literatura rusă în școala rusă
4. Limba și literatura rusă în școala națională
5. Limba franceză
6. Limba engleză

7. Psihopedagogia artelor
8. Limba bulgară
9. Limba italiană

Participarea la programe este posibilă în baza **înregistrării online**, care poate fi realizată accesând linkul <https://cfcl.upsc.md/inscriere/>.

Stagiile de formare profesională continuă sunt promovate în baza **contractului**, cu **achitarea taxei**.

Telefoane de contact:

+373 68 683 436; +373 68 686 385;
022 462 959

(Departamentul Formarea Profesorilor)

Email: formare.dfp@upsc.md

ATENȚIE! CONCURS!

Instituția Publică Centrul de Excelență în Industria Ușoară din Chișinău anunță concursul pentru ocuparea funcțiilor de conducere vacante, după cum urmează:

- **Director adjunct pentru practică și producere – 1 unitate;**
- **Director adjunct pentru instruire și educație – 1 unitate;**
- **Șef secție didactică – 1 unitate;**

- **Șef secție practică – 1 unitate;**
- **Șef secție formarea continuă – 0,5 unități.**

Actele vor fi depuse la IP Centrul de Excelență în Industria Ușoară din Chișinău, str. G. Coșbuc 5, până la **30 noiembrie 2022**.

Telefoane de contact: (022) 22-33-15,
(022) 22-14-87

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et 4, birourile 214, 215, 216

Telefon: (022) 40 07 17, 40 07 52.

E-mail: ziar_upp@yahoo.com univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Comanda nr. 8663.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic

REPORTERI ▶ Iulian Bogatu,
Silvia Țurcan

CORECTOR MACHETATOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea
Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#publication/17>